

Werkgroep Twm COVID 19**Vergadering 7 mei 2020****Agendapunt 6 – Inbreng van de leden****VWS:**

Zie de bijgevoegde notitie met de VWS-inbreng met bijlagen (Noodverordening en RvSt-advies).

BZK:

Zie de bijgevoegde notitie met BZK-inbreng.

Voorts zijn hieronder in bullits de concrete wensen opgenomen:

- Landelijke anderhalvemeternorm (en evt. afwijkingen) en nodige hygiënische normen als kader bij of krachtens de Tijdelijke wet maatregelen COVID-19. De wet moet voldoende flexibiliteit geven om snel bij amvb of ministeriële regeling wijzigingen te kunnen doorvoeren. Minister van VWS blijft in overleg met zijn betrokken ambtgenoten beslissen of sectoren weer open kunnen of weer gesloten moeten worden bij opleving van het virus.
- Uitvoering landelijke normen terug naar de normale bestuurlijke verhoudingen, waarbij gemeenten (burgemeester en college) beslissingen nemen over de toepassing en bestuursrechtelijke handhaving van die normen op concrete plaatsen in de openbare/publieke ruimte, zoals bij vergunningverlening horeca, evenementen, fysieke inrichting openbare ruimte en toepassing openbare ordebevoegdheden. Op die manier is lokaal maatwerk mogelijk. Om te zorgen dat gemeenten dat kunnen doen, moet de wet voorzien in een duidelijke, niet te betwisten, taak voor gemeenten op gebied van volksgezondheid en hygiëne in publieke ruimte en vordering van medewerking aan uitvoering van de landelijke doelstellingen (medebewind). Bij medebewind past financiële dekking voor de extra uitvoeringskosten van gemeenten.
- Beperking van grondrechten worden bij of krachtens de wet geregeld (voor zover Gw dat toestaat) en de noodzaak wordt opnieuw overwogen t.o.v. eerdere noodverordeningen. Zie de bijlage voor toelichting van concrete grondrechten.
- Flankerend bestuurlijk overleg: in de memorie van toelichting aangeven hoe (vertegenwoordigende koepels van) decentrale overheden worden betrokken bij voorbereiding van besluitvorming op basis van de Tijdelijke wet.
- Proces wetsvoorstel: (korte) tijd voor informele consultatie VNG, NGB en IPO voor zover CdK taak/bevoegdheden krijgt.

JenV

- Inhoudelijke normen.
 - Gezien de brief van afgelopen vrijdag ligt het wat ons betreft in eerste instantie in de rede voor de Twm COVID-19 te kijken naar alle onderwerpen die in opdracht van MVWS waren of zijn geregeld in *noodverordeningen*. Die regelen nu immers de "samenleving waarin een 'anderhalvemeternorm' en hygiënenormen van groot belang zijn" (elders staat: "gedragsvoorschriften"). Het zijn die noodverordeningen die in een democratische rechtstaat niet al te lang moeten duren.
 - Hierbij is bijzondere aandacht nodig voor wat in noodverordeningen in *Caribisch Nederland* stond of staat en wat daar nodig is voor de langere termijn.
 - *Rechtsvergelijkend* (met ons omringende landen en tussen de landen van het Koninkrijk) is ook nog inspiratie te halen.
- "Overigens".
 - In de brief gaat het o.a. ook over de hoofdlijnen voor de bevoegdheidsverdeling, procedurele waarborgen en toezicht en handhaving (en dan speelt wat ons betreft de vraag tussen de verdeling bestuursrecht/strafrecht). Verder gaat het over delegatiegrondslagen voor nadere regels en kunnen af- en opschalen bij ontwikkeling van het virus. Ten slotte over de verhouding tot de Wet publieke gezondheid, normale bestuurlijke verhoudingen, regionale en lokale verschillen en lokale gezagsdragers.
 - Het lijkt ons goed een *eerste gedachteswisseling* te hebben hoe de collega's daartegen aankijken.

OCW:

- Om onderwijsverlening om redenen van de gezondheid te beperken en aan voorwaarden te binden is een wettelijke voorziening noodzakelijk. Er zijn enkele zorgplichten, maar die zijn zeer beperkt. Van belang is daarom dat de wet in ieder geval de algemene (open) normen inzake afstand, hygiëne en veiligheid bevat in relatie tot openstelling, en de grondslag biedt om instellingen indien nodig te sluiten.
- Ook binnen sectoren bestaat behoefte aan differentiatie. Zie het huidige onderscheid dat al gemaakt wordt tussen primair, voortgezet en hoger onderwijs. Maar ook binnen elk van die drie is er behoefte aan verschillen. Denk aan speciaal onderwijs en onderwijs op asielopvanglocaties. Dus ruimte om nadere voorwaarden of het toepassingsbereik bij amvb dan wel mr te stellen.
- Binnen het onderwijs worden veel protocollen opgesteld. Het zou fijn zijn als een relatie met deze wet gelegd kan worden. Niet zozeer dat protocollen verplicht worden of algemeen verbindend, maar dat zij nader invulling geven aan de algemene plichten van deze wet.
- Meer algemeen punt wordt het toezicht en de handhaving van de normen, alsook de mogelijkheid om ontheffingen/maatwerk te verlenen.

BZ

Vanuit Buitenlandse zaken graag aandacht voor de internationale dimensie van de maatregelen. Die gaan verder dan de grondrechten. Het gaat dan om bijvoorbeeld het recht van de Europese Unie (zoals het vrije verkeer van personen en goederen) en mensenrechten die niet in de grondwet verankerd zijn zoals bijvoorbeeld het recht op een eerlijk proces *binnen een redelijke termijn* met *openbare toegang* tot de rechtszaal (6 EVRM).

FIN

Voor nu de volgende vragen/aandachtspunten:

- Aangegeven wordt dat de Twm COVID-19 naast de Wet publieke gezondheid en andere bestaande wetten komt te staan. Welke 'gaten' in wetgeving zijn er waar de Twm COVID-19 in moet voorzien? Of gaat het vooral om het bieden van een betere democratische legitimatie van de maatregelen?
- Hoe gaan de Twm COVID-19, de Wpg en andere bestaande wetten zich tot elkaar verhouden? En wat als er sprake is van overlap of tegenstrijdigheid?
- In eerdere versies van de Kamerbrief stond dat de uitwerking wordt overgelaten aan algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen, waarbij de minister die het aangaat het voortouw zal nemen. Is dat nog steeds de bedoeling? Zo ja, dan lijkt het me belangrijk om goed na te denken over de bevoegdheidsverdeling. Ieder departement zal de uitwerking van de noodzakelijke maatregelen immers ook vanuit het eigen beleidsterrein bezien, terwijl de maatregelen uiteindelijk zien op gezondheid, veiligheid en de openbare orde. Dat zijn onderwerpen die normaal gesproken op het beleidsterrein van VWS en JenV liggen.

IenW

Voor dit moment kan vooral gedacht worden aan de te verwachten verplichting om in het OV mondkapjes te dragen. Vooralsnog zal dat d.m.v. de noodverordeningen geregeld worden, maar omdat deze verplichting waarschijnlijk een tijd gaat duren, ligt het voor de hand deze verplichting op termijn in/op basis van de Twm COVID19 regelen.